

دانشگاه شهید چمران اهواز

دانشکده مهندسی

پایان نامه کارشناسی ارشد مهندسی عمران
گرایش مکانیک خاک و پی

عنوان :

بهینه‌سازی پایداری شیب با استفاده از الگوریتم‌های هوشمند در متلب

استاد راهنما:

دکتر مسعود اولی پور

استاد مشاور:

دکتر علی حقیقی

نگارنده :

احسان کاظمی

۱۳۹۲/۱۱/۲۷

سمعی بصری گروه عمران

باسمه تعالی

دانشگاه شهید چمران اهواز

دانشکده مهندسی

(نتیجه ارزشیابی پایان نامه کارشناسی ارشد)

پایان نامه آقای احسان کاظمی دانشجوی رشته: مهندسی عمران گرایش: مکانیک خاک و پی

دانشکده مهندسی به شماره دانشجویی ۹۰۴۰۵۰۷

با عنوان :

بهینه‌سازی پایداری شیب با استفاده از الگوریتم‌های هوشمند در متلب

جهت اخذ مدرک : کارشناسی ارشد در تاریخ : ۱۳۹۲/۱۱/۲۷ توسط هیأت داوران مورد ارزشیابی قرار گرفت و
بادرجه قابل قبول تصویب گردید.

امضاء	رتبه علمی	اعضای هیأت داوران :
.....	استادیار	استاد راهنما: دکتر مسعود اولی پور
.....	استادیار	استاد مشاور : دکتر علی حقیقی
.....	دانشیار	استاد داور : دکتر آرش ادیب
.....	استادیار	استاد داور : دکتر جواد احدیان
.....	استادیار	نماینده تحصیلات تکمیلی : دکتر زهره صادقیان
.....	مری	۲. مدیر گروه : مهندس سید عبدالله حسینی دهدشتی
.....	استادیار	۳. معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده : دکتر علی حقیقی
.....	استاد	۴. مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه : دکتر مسعود قربان پور نجف آبادی

باسپاس فراوان تقدیم می‌نمایم به

محضر ارز شمنیدر و مادر عزیزم
♦

به خاطر همه‌ی تلاشهای محبت‌آمیزی که انجام داده‌اند.

سپاسگذاری

بسی شایسته است از زحمات بی دریغ برادر ارجمندم جناب دکتر محمد کاظمی و دوست و برادر عزیزم مهندس روزبه
بهنزاد که مراد انجام این پایان نامه یاری رسانند تشکر می نمایم. همچنین از مساعدت های بی شائبه ی دوستان
کران مایه ام آقایان احسان اورک، مجید قرینه، علی ملک مختاری، رضا بهرامی، سید محمود آل طیب، محسن شیخی و
رضا ابوالفاری که مرا صمیمانه و مشفقانه یاری رسانند کمال تشکر را دارم.

چکیده

نام خانوادگی : کاظمی	نام: احسان	شماره دانشجویی : ۹۰۴۰۵۰۷
عنوان پایان نامه : بهینه سازی پایداری شیب با استفاده از الگوریتم های هوشمند در متلب		
استاد راهنما: دکتر مسعود اولی پور		
استاد مشاور: دکتر علی حقیقی		
درجه تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته: مهندسی عمران	گرایش: مکانیک خاک و پی
دانشگاه : شهید چمران اهواز	دانشکده: مهندسی	گروه : عمران
تاریخ فارغ التحصیلی : ۱۳۹۲/۱۱/۲۷		تعداد صفحه: ۹۵
کلید واژه ها : بهینه سازی، پایداری شیب، جستجوی هارمونی، ضریب اطمینان		
<p>آنالیز پایداری شیب‌های خاکی یکی از محاسبات اصلی در مهندسی ژئوتکنیک می‌باشد. پایداری شیب یکی از نگرانی‌ها ما در ساخت پروژه‌های خاکبرداری، خاکریزی، سدهای خاکی و باربرداری شیب‌های موجود می‌باشد. روش اصلی استفاده شده در تحلیل پایداری شیب روش قطعی می‌باشد این روش معرفی سطح گسیختگی بحرانی و ضریب اطمینان حداقل وابسته به آن را در بر می‌گیرد.</p> <p>در این پایان نامه یک روش تعادل حدی توسعه داده شده است که کلیه شرایط تعادل را ارضاء می‌نماید و سطوح لغزش را دایره‌ای فرض می‌کند. معادلات تعادل نیروها و گشتاورها بدون هیچگونه فرض ساده کننده در این روش بکار برده شدند. از الگوریتم جستجوی هارمونی که به عنوان الگوریتمی نوین بهره گرفته شده است. روش های بهینه سازی عددی در یافتن حل بهینه بسیار کارآمد هستند و می توانند برای مسائل غیرخطی بکار برده شوند. الگوریتم جستجوی هارمونی یک الگوریتم فرااکتشافی بوده که بر پایه روند بداهه نوازی موسیقی استوار است. بدین صورت که نوازندگان موسیقی به صورت تجربی و مرحله به مرحله سازهای خود را به منظور صدادهی بهتر و هارمونی بیشتر به صدا در می‌آورند. مسئله ابتدا بصورت مناسبی مدل شده و قیدهایی در مسئله برای جواب‌های مدنظر در نظر گرفته شده است. در اینجا برای یافتن ضریب اطمینان سطح لغزش، نیروهای برشی بین قطعات و همچنین مناسبترین شعاع برای سطح لغزش از این الگوریتم استفاده شده است.</p> <p>در این پژوهش مثالی با پارامترهای پایداری سطوح شیبدار مختلف ارائه و نتایج آن با روش‌های متداول نظیر روش بیشاپ، جانبو، مورگنشترن و فلنیوس مقایسه شده است.</p>		

فهرست مطالب

فصل اول

- ۱-۱ مقدمه..... ۲
- ۲-۱ تعریف موضوع..... ۴
- ۳-۱ اهمیت موضوع..... ۵
- ۴-۱ فرضیات اولیه..... ۵
- ۵-۱ اهداف..... ۶
- ۶-۱ ساختار پایان نامه..... ۷

فصل دوم

- ۱-۲ مقدمه..... ۹
- ۲-۲ پیشینه روش‌های حدی..... ۱۰
- ۳-۲ انواع روش‌های حدی..... ۱۲
- ۱-۳-۲ روش خطوط مشخص..... ۱۳
- ۲-۳-۲ روش تعادل حدی..... ۱۴
- ۳-۳-۲ روش تحلیل حدی..... ۱۴
- ۴-۲ پایداری شیروانی‌ها..... ۱۷
- ۵-۲ کلیات بررسی و گسیختگی شیب‌های خاکی..... ۱۸

۲۰	۶-۲ روش‌های حدی رایج در تحلیل پایداری شیروتنی‌ها.....
۲۰	۱-۶-۲ روش فلنیوس.....
۲۱	۲-۶-۲ روش بیشاپ.....
۲۱	۳-۶-۲ روش جانبو.....
۲۲	۴-۶-۲ روش بیشاپ و مرگنشترن.....
۲۵	۵-۶-۲ روش اسپنسر.....
۲۸	۶-۶-۲ روش مرگنشترن.....
۲۸	۷-۶-۲ روش سوکولفسکی.....
۳۱	۷-۲ روش‌های بهینه سازی.....
۳۱	۱-۷-۲ کلیات.....
۳۴	۲-۷-۲ تاریخچه.....

فصل سوم

۵۰	۳-۱ مقدمه.....
۵۰	۳-۲ روش فلنیوس.....
۵۵	۳-۳ روش بیشاپ.....
۵۹	۳-۴ روش جانبو.....
۶۱	۳-۵ معادلات تعادل.....
۶۱	۳-۵-۱ مقدمه.....

۶۳ روابط تعادل ۲-۵-۳
۶۵ روش انجام کار ۶-۳
۶۸ روش بهینه‌سازی ۷-۳
۶۹ الگوریتم جستجوی هارمونی ۸-۳
۷۱ تعیین اولیه مسئله و پارامترهای HSA ۱-۸-۳
۷۲ تعیین اولیه حافظه هارمونی ۲-۸-۳
۷۲ تولید هارمونی جدید بر اساس بداهه نوازی ۳-۸-۳
۷۴ بروز رسانی حافظه هارمونی ۴-۸-۳
۷۴ بررسی ناحیه توقف ۵-۸-۳

فصل چهارم

فصل پنجم

۹۱ ۱-۵ بیان مختصر موضوع و مسأله پژوهش و روش انجام کار
۹۱ ۲-۵ نتایج
۹۲ ۳-۵ پیشنهادات
۹۳ مراجع

فهرست شکل ها

- شکل ۱-۲: ریزش و گسیختگی دورانی..... ۱۸
- شکل ۲-۲: مشخصات پارامترهای به کار رفته در نمودارهای بیشاپ و مورگن اشترن..... ۲۳
- شکل ۳-۲: نمودار پایداری بیشاپ-مورگن اشترن $c'\gamma H = 0.05$ ۲۴
- شکل ۴-۲: نمودار پایداری بیشاپ-مورگن اشترن $c'\gamma H = 0.25, 0.05$ ۲۴
- شکل ۵-۲: نمودار پایداری بیشاپ-مورگن اشترن $c'\gamma H = 0, 0.025$ ۲۵
- شکل ۶-۲: نیروهای وارد بر یک باریکه در روش اسپنسر..... ۲۶
- شکل ۷-۲: نمودارهای پایداری اسپنسر..... ۲۷
- شکل ۸-۲: تعدادی از مقالات منتشر شده با موضوع پایداری شیب قطعی..... ۳۴
- شکل ۱-۳: روش باریکه و نیروهای مؤثر در هر باریکه..... ۵۲
- شکل ۲-۳: وضعیت نیروها در یک باریکه در روش فلنیوس..... ۵۲
- شکل ۳-۳: وضعیت نیروها در یک باریکه در روش بیشاپ..... ۵۶
- شکل ۴-۳: نمودار تعیین مقدار ma برای روش بیشاپ ساده شده..... ۵۸
- شکل ۵-۳: نیروهای وارد بر یک باریکه در روش جانبو..... ۶۰
- شکل ۶-۳: سطح لغزش تقسیم شده به قسمت‌های عمودی..... ۶۲
- شکل ۷-۳: نیروهای اعمال شده به قسمتی از سطح..... ۶۲
- شکل ۸-۳: محل مرکز دایره لغزش..... ۶۵
- شکل ۹-۳: محل مرکز دایره لغزش..... ۶۶
- شکل ۱-۴: شکل هندسی شیروانی خاکی مثال ۱-۴..... ۷۷
- شکل ۲-۴: میزان خطاهای موجود در وزن قطعات..... ۷۸
- شکل ۳-۴: میزان خطاهای موجود در طول قطعات..... ۸۰

- شکل ۴-۴: روند بهینه سازی تابع هزینه ۸۲
- شکل ۴-۵: شکل هندسی شیروانی خاکی مثال ۴-۱ ۸۴
- شکل ۴-۶: میزان خطاهای موجود در وزن قطعات ۸۴
- شکل ۴-۷: میزان خطاهای موجود در وزن قطعات ۸۶
- شکل ۴-۸: روند بهینه سازی ۸۸

فهرست جداول

- جدول ۱-۲: ویژگی‌ها و مشخصات روش‌ها ۳۰
- جدول ۱-۴: ضرایب مربوط به معادله ۱-۴ ۷۹
- جدول ۲-۴: ضرایب مربوط به معادله ۲-۴ ۸۰
- جدول ۳-۴: ضرایب مربوط به معادله ۳-۴ ۸۱
- جدول ۴-۴: ضریب اطمینان روش‌های مختلف ۸۲
- جدول ۵-۴: نیروی برشی بین قطعات ۸۳
- جدول ۶-۴: ضرایب مربوط به معادله ۱-۴ ۸۵
- جدول ۷-۴: ضرایب مربوط به معادله ۲-۴ ۸۶
- جدول ۸-۴: ضرایب مربوط به معادله ۳-۴ ۸۷
- جدول ۹-۴: ضریب اطمینان روش‌های مختلف ۸۸
- جدول ۱۰-۴: نیروی برشی بین قطعات ۸۹

فصل اول

مقدمه و طرح مسئله

۱-۱ مقدمه

منظور از پایداری استاتیکی سطح لغزش، حفظ تعادل و جلوگیری از حرکت سطح لغزش در مقابل نیروهای استاتیکی وارده است. به عبارت دیگر، یک سطح لغزش وقتی در حال تعادل یا پایداری است که در هر قسمت از آن برآیند تنش‌های اعمال شده کوچکتر از مقاومت بسیج شده در آن قسمت باشد. بنابراین مشاهده می‌شود که پایداری یک مسئله نسبی است و بر حسب تغییر نسبی مقادیر نیروهای مخرب و نیروهای مقاوم، درجات مختلفی از پایداری می‌تواند وجود داشته باشد. از این رو میزان نسبی پایداری با معیاری به نام ضریب اطمینان^۱ سنجیده می‌شود و هر چه این ضریب بالاتر باشد، منعکس کننده درجه پایداری بیشتر خواهد بود.

مسائل اساسی مکانیک خاک را غالباً می‌توان در دو شرایط کاملاً متمایز بررسی نمود، و به عبارت دیگر به دو گروه جدا از هم تقسیم کرد. این دو گروه عبارتند از:

^۱Safety Factor

الف) پایداری (در حالت حدی نهایی)؛

ب) تغییر شکل‌ها (در شرایط بهره برداری یا اجرایی).

البته این نوع جداسازی به منظور سهولت محاسبات و آسان شدن تحلیل‌ها است.

اساس کار روش‌های تعادل حدی، بر مبنای تعیین تنش‌های اعمال شده و مقاومت بسیج شده در یک سطح گسیختگی فرضی در داخل شیب خاکی و سپس تعیین ضریب اطمینان با توجه به نسبت این دو کمیت، استوار است. در روش دوم، توزیع تنش و کرنش‌های حاصل از آن در قسمت‌های مختلف سطح لغزش شیب خاکی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و بر اساس آن ضمن تهیه تصویری از رفتار سطح، ضریب اطمینان بر روی مستعدترین سطح گسیختگی با مقایسه مقاومت برشی قابل بسیج شدن در سطح مذکور تعیین می‌شود. روش اخیر مستلزم کاربرد تئوری‌های الاستیسیته یا پلاستیسیته و حل معادلات حاصله بر اساس این تئوری‌هاست. در عمل به علت پیچیدگی‌های موجود در شکل هندسی توده گسیختگی، ناهمگنی مصالح و مشخصات فنی آن‌ها و غیر خطی بودن منحنی‌های تنش-کرنش، استفاده از این روش مشکل و نیاز به فرضیات ساده کننده است.

در مسائل پایداری، وضعیت خاک در لحظه گسیختگی بررسی می‌شود. تعیین نیروی رانش بر دیوار حائل، ظرفیت باربری پی‌ها و بررسی پایداری شیروانیها در زمره این گونه مسائل هستند. در این گروه از مسائل رفتار خاک عمدتاً به صورت پلاستیک کامل در نظر گرفته می‌شود و ارزیابی تغییر شکل‌ها مدنظر نمی‌باشد. از سوی دیگر، در مسائل گروه دوم وضعیت تنش‌ها و تغییر شکل‌های توده خاک در شرایط متناظر با بهره‌برداری مورد نظر قرار می‌گیرد. تعیین نشست پی‌ها یکی از مهم‌ترین مسائل این گروه است.

۲-۱ تعریف موضوع

حل کامل مسائل پایداری در مکانیک خاک غالباً نیازمند در نظر گرفتن رفتار انتقال از حالت ارتجاعی به خمیری است. به دلیل پیچیدگی بسیار زیاد این راه حل‌ها و با توجه به این که در بسیاری از مسائل مکانیک خاک، تعیین بار حدی مدنظر می‌باشد، روش‌هایی که بتوان با آنها بارهای حدی را بدون نیاز به حل کامل مسأله به دست آورد همواره مورد توجه مهندسان و محققان بوده است. این گونه روش‌ها به روش‌های حدی موسوم‌اند و در پاسخ به اساسی‌ترین مسائل پایداری در علم مکانیک خاک گسترش فراوانی داشته‌اند. یکی از مهم‌ترین این مسائل، مسأله بررسی پایداری شیروانی‌های خاکی بوده است.

معمولترین روش مورد استفاده برای تحلیل پایداری شیب بر پایه روش‌های تعادل حدی می‌باشد این روش‌ها برای بدست آوردن ضریب اطمینان لغزش‌ها از نظریه تعادل حدی استفاده می‌کنند

یک روش سودمند و پر قدرت در آنالیز پایداری شیب روش الگوریتم بهینه‌سازی می‌باشد. در پایداری شیب محل تعداد زیادی مطالعات برای حل مسائل پایداری شیب مورد تحقیق قرار گرفته است در این راه تلاش‌های جدی برای نشان دادن یک آنالیز کامل الگوریتم‌های بهینه‌سازی مختلف برای آنالیز پایداری شیب انجام شده که بوسیله محققان در دهه‌های گذشته پیشنهاد شده‌اند.

۳-۱ اهمیت موضوع

آنالیز پایداری شیب‌های خاکی یکی از محاسبات اصلی در مهندسی ژئوتکنیک می‌باشد. پایداری شیب یکی از نگرانی‌ها ما در ساخت پروژه‌های خاکبرداری، خاکریزی، سدهای خاکی و باربرداری شیب‌های موجود می‌باشد. روش اصلی استفاده شده در تحلیل پایداری شیب روش قطعی می‌باشد این روش معرفی سطح گسیختگی بحرانی و ضریب اطمینان حداقل وابسته به آن را در بر می‌گیرد.

۴-۱ فرضیات اولیه

در روش‌های تعادل حدی یک سطح گسیختگی قوسی (دایروی یا غیر دایروی) یا غیر قوسی (روش قطعه‌ای) انتخاب و سپس نیروهای محرک و مقاوم به لغزش مقایسه شده و با توجه به شرایط مفروض ضریب اطمینان پایداری محاسبه می‌شود. در چنین شرایطی نیروی محرک لغزش معمولاً شامل نیروی ثقلی و نیروهای نشست در شرایط نامطلوب می‌باشد. در شرایط وقوع زلزله، افزایش مؤلفه محرک نیروی وزن و نیز افزایش حاصل در نیروی نشست نیز به عنوان نیروی‌های محرک لغزش محسوب می‌شوند. نیروی مقاوم به لغزش شامل مقاومت برشی خاک سطح لغزش است.

به طور کلی روش‌های تعادل حدی، بر اساس مبانی زیر تحلیل می‌شود.

- فرض یک سطح لغزش محتمل
- در دست بودن پارامترهای مقاومت برشی خاک

- پذیرش فرضیاتی در مورد چگونگی توزیع و مقدار تنش‌های داخلی در امتداد و

بالای سطح لغزش

- کاربرد علم استاتیک برای تحلیل تعادل توده خاک در امتداد سطح لغزش فرض

شده

۱-۵ اهداف

تا کنون روش‌های متعددی بر اساس روش‌های تعادل حدی به منظور ارزیابی پایداری

شیب‌های خاکی ارائه شده که تقریباً همه آنها بر مبنای روش قطعات استوارند.

روش‌های تعادل حدی پایداری شیب ارائه شده تا کنون به ترتیب قدمت شامل: بیشاب

^۱(۱۹۵۵)، مورگن اشترن و پرایس^۲ (۱۹۶۵)، اسپنسر^۳ (۱۹۶۷)، جانبو^۴ (۱۹۷۳) و شارما^۵ (۱۹۷۳)

می‌باشد.

در این پایان نامه یک روش تعادل حدی توسعه داده شده است که کلیه شرایط تعادل را

ارضاء می‌نماید و سطوح لغزش را دایره‌ای فرض می‌کند. معادلات تعادل نیروها و گشتاورها بدون

هیچگونه فرض ساده کننده در این روش بکار برده شدند. از الگوریتم جستجوی هارمونی که به

عنوان الگوریتمی نوین بهره گرفته شده است. روش‌های بهینه سازی عددی در یافتن حل بهینه

^۱Bishop

^۲Morgenstern-Price

^۳ Spencer

^۴ Janbu

^۵ Sarma

بسیار کارآمد هستند و می توانند برای مسائل غیرخطی بکار برده شوند.

سعی شده نیروهای بین قطعه‌ای و ضریب اطمینان را از روش‌های مختلف بدست آورده و

با روش هارمونی که برنامه‌نویسی شده است مقایسه شود.

۶-۱ ساختار پایان نامه

ساختار این پایان نامه بدین شرح می باشد:

فصل ۱: اهداف، اهمیت و ضرورت این پژوهش را شرح می دهد.

فصل ۲: شامل اولین بررسی‌ها درباره پایداری شیب‌های خاکی و همچنین بررسی تحقیقات

و عمل کرد محققان در زمینه سطح لغزش می باشد.

فصل ۳: بیان تئوری مسئله و روش انجام تحقیق و فرضیات بکار رفته می باشد

فصل ۴: ارائه کلیه نتایج حاصل از برنامه نوشته شده و روش‌های محاسبه شده و مقایسه

آنها با یکدیگر می باشد.

فصل ۵: شامل خلاصه یافته‌ها و پیشنهاداتی برای مطالعات بیشتر می باشد.

فصل دوم

مرور پژوهش های پیشین

۱-۲ مقدمه

این فصل بر پژوهش های پیشین در مورد تعادل حدی و پایداری شیب و شرح مختصری است از روش های موجود در مورد روش بهینه سازی خاک ها و از خلاصه مبانی نظری، کاربرد عملی، محاسن و نقایص روش های مختلف تشکیل شده است.

به طور کلی در این فصل به پیشینه روش های پایداری شیب ها و بررسی تعادل حدی و توضیح مختصری در مورد انواع روش های تعادل حدی که در فصل سوم بکار رفته اند و در نهایت تاریخچه ای از روش های بهینه سازی پرداخته می شود.

تحلیل پایداری شیب اخیراً مورد توجه زیادی قرار گرفته است. مسائل پایداری شیب باید با استفاده از هر دو روش قطعی و احتمالی حل شوند تا بعنوان مسائل بهینه سازی توصیف گردند.

در روش قطعی، ضریب اطمینان تابعی است که کمینه می شود و برای تحلیل احتمالی، ضریب اطمینان تابع هدف می باشد. تحقیق برای ضریب اطمینان حداقل برای مسائل بهینه سازی بسیار پیچیده می باشد و روش های بهینه سازی موفق بسیاری برای حل این مسئله بکار گرفته

شده‌اند.

۲-۲ پیشینه روش‌های حدی

اولین مفاهیم پلاستیسیته در خاک با ارائه نظریه کولمب^۱ در سال ۱۷۷۳ مطرح گردید. کولمب ضمن استفاده از مفهوم تعادل خمیری در حالت حدی، فشار جانبی خاک را بر دیوارهای حائل به دست آورد. پس از وی، رانکین^۲ در سال ۱۸۵۷ تعادل خمیری توده‌ای نامحدود از خاک را در حالت حدی تحلیل نمود. در سال ۱۹۰۳، کوتتر^۳ ضمن ارائه معادلات تعادل در حالت خمیری و انتقال آنها به سیستمی منحنی الخط، روش خطوط مشخصه^۴ را پایه ریزی کرد. این روش توسط محققان دیگر توسعه داده شد، که از میان آنها تعمیم سوکولوفسکی^۵ در سال ۱۹۶۵ شاخص‌ترین می‌باشد. از سوی دیگر، در سال ۱۹۲۶ فلنیوس^۶ تعمیم روش کولمب را در حل مسائل متعدد مورد استفاده قرار داد. این روش را نیز بسیاری از محققان دیگر پس از وی به کار گرفتند و اساس آن که به روش تعادل حدی^۷ موسوم می‌باشد، به روشنی در کتاب‌های مکانیک خاک شرح داده شده است. بدین ترتیب تحلیل مسائل پایداری در دو شاخه جدا از هم گسترش می‌یافت. علم پلاستیسیته از حدود سال ۱۹۵۰ با ارائه مفاهیم قضایای حدی، اصل دراکر^۸ (تعریف

1 . Coulomb

2 . Ranklin

3 . Kotter

4 . Characteristic method

5 . Sokolovsky

6 . Fellenius

7 . Limit Equilibrium

8 . Drucker

پایداری مصالح) و قانون جریان وابسته^۱ (شرط نرمالیده) به نحوی اساسی متحول گردید و روش تحلیل حدی^۲ بر مبنای مفاهیم مزبور در سال ۱۹۵۰ تا ۱۹۶۵ شکل گرفت. در این روش با استفاده از قضایای حدی، مرز بالا و مرز پایین بارهای حدی تعیین می‌شود. با ارائه مفاهیم پایداری مصالح و شرط نرمالیده در روش تحلیل حدی، ارتباط میان تنش‌ها و تغییر شکل‌های نسبی که تا آن زمان نادیده گرفته می‌شد، فراهم گردید و بدین ترتیب، زمینه پیشرفت‌های در خور توجه بعدی در علم پلاستیسیته پایه ریزی شد. کاربردهای اولیه این روش به فلزاتی نظیر فولاد نرم که رفتار آن در حالت حدی به رفتار خمیری کامل بسیار نزدیک است منحصر می‌شد. در این فلزات زاویه اصطکاک داخلی و تغییر حجم در حالت حدی صفر است و مقاومت نهایی صرفاً با یک پارامتر (نظیر چسبندگی در مکانیک خاک) تعیین می‌گردد.

سابقه کاربرد تحلیل حدی در حل مسائل مکانیک خاک نسبت به سایر روش‌های حدی کمتر است. با این حال تاکنون بسیاری از مسائل اساسی مکانیک خاک با این روش حل شده‌اند. البته بسیاری از مفاهیم اساسی روش تحلیل حدی در روش‌های خطوط مشخصه و تعادل حدی نیز در مورد استفاده بوده‌اند. این دو روش کاربرد گسترده‌ای در مسائل ژئوتکنیکی دارند، لیکن چنان که قبلاً نیز گفته شد، ارتباط تنش‌ها با تغییر شکل‌های نسبی در دو روش مزبور در نظر گرفته نشده است. یادآوری می‌شود که رابطه تنش‌ها و تغییر شکل‌ها نقش مهمی در مکانیک محیط‌های پیوسته دارد. این ارتباط (به تقریب) در روش تحلیل حدی در نظر گرفته شده و لذا برخلاف دیگر روش‌های حدی، در این روش دقت و جایگاه پاسخ‌ها به خوبی مشخص می‌گردد. بدین سبب روش تحلیل حدی در حال حاضر به صورت ابزاری قدرتمند و به شکلی گسترده در

^۱ . Associated Flow Rule

^۲ . Limit Analysis